

Sejmi. 18. oktobra sv. 3 kralji v Slov. goricah, 19. okt. Oplotnica, 20. okt. Apače, Maribor, Videm, 21. okt. Celje, Gleichenberg, Sevnica, 27. okt. Ribnica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Bauernverein, smrt, sadjarstvo, požigalec, propadanjeslov. kmetov, tatbine). Hammer-Amboss je v Slov. Bistrici svoj „purgarski bauerverein“ zbornal. Tirolski Nagele je prinesel seboj veliko kadilnico in Ambossu kadil, da je temu skoro sapo zapiralo. Udrihalo se je po Slovenicah zelo navadno in tako misli Amboss, da bo drugo leto v državni zbor izvoljen od Slovencev. Se pa močno moti. — Umrli ste dve tukaj mnogo let znani osebi: pekinja Welnerca in stotnik Roch — Stolne cerkve ne bodo podirali, ampak jo popravljali. — Sadjerejskemu društvu izvoljen je sledeči odbor: gospodje Fr. Robič načelnik, F. Ferk, namestnik, Fontana, denarničar, Nerat, tajnik, H. Kalman, Kec, Reich. (sv. Lenart), F. Windisch (Slov. Bistrica), F. Praprotnik (Puščava) in J. Slekovec (Jarenina) odborniki. — V okolici mariborski so slovenski posestniki uže tako redki, da je občina Bergenthal letos štela samo 6 volilcev, ki so volili 2 moža! — Požigalec Štefan Tergas in Jera Tergas sta obsojena prvi na 18 mesecev, druga na 6 let v ječo. Doma sta z Morja. V Obernavi so J. Golobu tatje ukradli mlado kobilo s belo liso na čelu. Iz Rač pa ste k Badelnu vlezli dve ženski usnja krast. Eno so prejeli, druga pa je vsa — z usnjem.

Iz Celja. (Katoliškemu podporne- mu društvu so darovali: Premilostljivi gosp. knezoškof Jakob Maksimilijan 48 fl. (za nakup podučnih pripomočkov v dekliški šoli) in 25 fl. (za poplačanja dolga, ki je še na šolskem poslopij. Nadalje je sporočil ranjki Martin Žnidar, posestnik v teharski fari 100 fl. po plačnem desetku je ostalo društvu iz tega volila 89 fl. 40 kr.) Darovali so preč. gg.: Martin Napast, oskrbnik Velikonedeljske fare 10 fl. neimenovan iz Konjiškega okraja 6 fl.; po 5 fl. preč. gg.: Martin Kragl, župnik na Polji, Jak. Caf, kaplan v predmestni fari sv. Magdalene; Anton Rodošek, kaplan v Trbovljih; Lovro Potočnik, dekan v Gornjem Gradu; Jernej Voh, župnik v Šmartnu; Matevž Vrečko, župnik v Jurjevem kloštru (4 fl. 50 kr.), Alojzij Meško, korvikar (3 fl.); Vinko Kolar, kaplan v Leskovecih (3 fl.); Janez Skuhala, profesor (3 fl.); Anton Hajšek, dekan v Slov. Bistrici (3 fl.) Letnino s 2 fl. preč. gg.: Janez Krener, župnik pri sv. Frančišku; Andrej Podhostnik in Jak. Hribernik, kaplana v št. Jurji; Martin Kolenko, kaplan pri sv. Martinu poleg Vurberga; Lovro

Vošnjak, župnik v št. Jurji; Alojzij Kreft, župnik v Kalobji; Jožef Muha, kaplan v Šmartnu poleg Slov. Gradea; več podpornikov 3 fl. 72 kr. Gospod Anton Grabič, posestnik v Celji je pristopil kot ustanovnik ter plačal 40 fl. — Mili Bog povrni vsem blagim podpornikom!

Iz Celja. Prošnja „katol. podporn. društva“ v Celji za pomoč iz deželne blagajnice se je v deželnem zboru letos zopet — zavrgla. Pretečeno leto je deželni zbor to prošnjo priporočeval izročil deželnemu odboru z ukazom, naj deželni odbor preiskuje to zadevo in naj nasvete stavi prihodnjemu, toraj letošnjemu deželnemu zboru. Deželni odbor je povprašal pri deželnem šolskem svetu o razmerah dekliške šole za celjsko okolico in deželni šolski svet je priporočal deželnemu odboru, naj se katol. podpor. društvo, oziroma sesterina šola v Celji podpira. Kajti v teh letih, kar obstoji imenovana privatna širazredna šola, se je deželi prihranilo že mnogo stotin goldinarjev gotovih stroškov, kateri bi se bili morali plačevati učiteljici za ženska priročna dela, ako bi še dalje obiskovala dekleta okoličansko fantovsko šolo. Zraven tega mora društvo plačevati od šolskega poslopija vse cesarske, občinske, okrajne in deželne davke, kakor bi imela šolska hiša gotovih dohodkov za 500 fl.; v istini pa nima poslopije ne le nikakšnih dohodkov; temveč kat. podp. društvo mora zraven tega, da plačuje imenovane davke, tudi skrbeti za vzdrževanje te dekliške šole, katero obiskuje leto za letom nad 20 deklet. Spodobilo bi se bilo toraj brez dvoma, da se iz deželne blagajnice nakloni v leže premaganje obilnih stroškov, katere prizadeva ta šola, nekakšna podpora, kakor je to deželni šolski svet tudi priporočal; toda liberalna gospoda v našem deželnem zboru nima denarja za šolo, katero vodijo redovnice šolske sestre!

Iz Ljubljane. (Banka Slavija) sklenila je, da bodo zanaprej vsem onim za slučaj smrti ali doživetja zavarovanim članom, katerih zavarovalne pogodbe so bile vsaj tri leta že v veljavi, koncem vsacega leta izdajale se posebne listine, iz katerih bodejo razvidne vrednosti zavarovalnih pogodb, ko bi se ponehala plačevati zavarovalnina, ali pa, ko bi jeden ali drugi hotel svojo polico banki nazaj prodati. Dalje ostanejo police, ako se je na nje plačevalo vsaj pet let in ako zavarovani kapital ne presega 5000 fl., v popolnej veljavi tudi tedaj, ko bi se zavarovavec sam umoril. Posledaja premeba pravil je, pač znamenje našega „prosvetljenega“ veka, in pa menda tudi posledica angleške konkurence; prva pa bode vsekako jako ugajala vsem zavarovalcem, ker bodo tako vedno vedeli, koliko so njihove zavarovalne pogodbe vredne tudi tedaj, ko bi prenehali uplačevati pogojene premije.

Iz šaleške doline. Poglejmo nekoliko v Velenje! Večina občinskega odbora je slovenska in značajno narodna je tudi večina naseljenikov, kar se je pri zadnji deželno-zborni volitvi zadostno pokazalo. Ali žalibože zaradi 4 privandranih šulferinarjev, se vedno le nemško uraduje. Hrabri rojaki: pokažite, da ste lastniki na svojih slovenskih tleh! Na delo torej rojaki: in vzdramite se iz grdega nemčurškega spanja, odločno zahtevajte vsakostranskega slovenskega uradovanja, naslanjajoč se na XIX. člen državnih osnovnih zakonov od 21. grudnia 1867 in deželne ustave dne 30. dec. 1849, katera nam enakopravnost našega jezika zagotavlja. Vam pa, kateri ste se slovenskega uradovanja hvale vredno poprijeli, bodi čast in slava!

Narodni opazovalec.

Od Ščavnice. Pred kratkim je bilo čitati, ka je vis. c. kr. dež. šol. svet občino Rožengrund od sv. Ane izšolal in v Lukavec (Lugatz) všolal. Kako se je to vršilo, hočem s sledečim pojasniti. Čmurečki kulturonoši se že več let brigajo, kako bi večinoma slovenske Rožengrutarje popolnoma „pokulturili“ ali pomenčili. V to svrhu so si najemali različnih pomagačev. Dosegli so po različnih homatijah, da se je večina obč. odbora pri neki seji podpisala za to, naj bi se v Lukavec v čisto nemško šolo, v katero pa že sedaj več slovenskih otrok pohaja, všolali. A večina teh odbornikov je kmalu sama sprevideala, da to ni prav in da bi za njihove otroke bilo v poučevanju krščanskega nauka, kakor v vsakem drugem obziru pogibeljno. Vsak pametnjak mora sprevideti, da se na trirazredni farni šoli več naučiti da, kakor na jedno morebiti dvorazredni vaški šoli. Zaradi tega in še mnogo drugega preklicajo razpene dveh vsi obč. odborniki svoje poprejšnje podpise omenjajoč, ka k temu, kar so poprej storili, nikakor in nikdar pritrditi ne morejo. Pomisliti namreč je tudi, da so Rožengrutarji pod drugo faro in drugo vladikovino, nego Lukavčani in bi tedaj tudi v tem obziru imelo slabe nasledke. Sedaj, ko so Čmurečani postali tudi „tajče šulvereinarji“ in so imeli tudi novce, kakor važen faktor „pokulturenja“ na razpolaganje, sklenejo v seji okraj. šol. sveta, naj vis. c. kr. dež. šol. svet všolanje Rožengrutarjev v Lukavec dovoli, kar se je tudi zgodilo z opazko, da se ima ta šola v dvorazrednico razširiti, kedar bodo potrebni prostori pripravljeni. Nemški „šulverein“ pomore takoj Lukavčanom z 2000 fl., naj začne vse potrebno za stavljenje šole pripravljati in s tem tudi Rožengrutarje k všolanju mikavno privablja. Ali Rožengrutarji spoznavši, kam pes taco moli, niso hoteli po veliki večini o tem nič slišati in nič vedeti. Ko so tedaj o znanim sklepu dež. šol. sveta zvedeli in da jim je ob enem dan 14-

dnevni obrok za rekuriranje, sklenejo to iz lastnega nagiba, a ne vsled kakšne agitacije, kakor so Čmurečani mislili in pisali, na vsak način porabiti in rekurirati, akoravno so vse še osem dni ali nalašč ali kako pozneje zvedeli. Prosili so tedaj nagloma za podaljšanje obroka, kar se jim je dovolilo in nek iskreno domoljuben odvetnik jim mahoma izvrši izvrsten rekurz, za kar mu velika večina Rožengrutarjev tukaj javno najponižnejšo zahvalo javlja.
(Konec prihodnjic.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Deželni glavar Wurmbrand pa njegov namestnik baron Goedel bila sta pri cesarji, ki je pohvalno se izjavil o delovanju deželnega zbora štajerskega. Toda vprašal je vendar, zakaj so slovenski poslanci enkrat zbornico zapustili? Povedalo se mu je, ker so menili, da je slovenskemu poslancu se branilo slobodno govoriti. Vprašanje cesarjevo, kaže, kako natančno vladar za štajerske Slovence vé. — Najvišje sodišče na Dunaji bode znanprej česke pritožbe sprejemalo in reševalo kedar pridejo slovenske do tega? — Dunajčanom smo davkeplačilci postavili velikansko palačo za vseučilišče, cesar je v nedeljo vložil zadnji kamen. — Grdo obnašal se je pri nas v milijonarja obogačeni jud Königswarter v deželnem zboru spodnjem-avstrijskem, kder je nemški duhovnik Knab grajal nemški šulverein, imenuvajoč ga „Kampfverein“, ki le združbe dela mej narodi. Jud ga zavrača, češ, da je ta „Kampfverein“ potreben in da si nekateri Nemci želijo proč od Avstrije, kakor Italijani, zato so sedaj Nemei le „Germania irredenta“. No, ta jud je torej javno izpovedal, da nemški šulverein, frankfurtarce in kroljenje „Wacht am Rhein“, pomeni: proč od Avstrije, proč od avstrijskega cesarstva. Da se pa to upa tako na svetlo, to je uže grdo in žalostno. Nismo brali, da bi juda bil le eden poslanec liberalcev zavrnil, le eden liberalnih listov nemških grajal. To je grdo. — V Prostojevki na Moravskem so pod ministrom Auerspergom Nemcem ustanovili strašno drago višjo realko, no, letos je v VII. razred vstopil 1 učenec! Tako potrebna je tam Nemeem višja realka na državne stroške. — Sladkorja so zvečinoma judovske fabrike preveč izdelovale, sedaj padne cena in kridatarjev število se je zopet pomnožilo. — Vogerski državni zbor sedaj zbora: jud Rothschild je pomagal ministru Tiszaju vogerska dolžna pisma državna, od katerih se je 6 % obresti plačevalo, spremeniti v takšna, od katerih bode država plačevala samo 4 %. Toda državi bo malo pomagano, jud Rothschild pa je zaslužil 9 milijonov sam, s tovarši borzijanci